

Wie heeft onze prediking geloofd?

James Durham

uitgave van:

De Tabernakel
preken met verwachting

Eerder uitgegeven preken van jaargang 25

1. Innige barmhartigheid Charles Haddon Spurgeon
2. Kostbare beloften Andrew Gray

Jaargang 25 – nummer 3 – februari 2023

Toelichting foto omslag:

In de Middeleeuwen kon men zijn toevlucht zoeken in een kasteel. In tijden van dreiging was de openstaande deur een uitnodiging om te vluchten naar deze veilige plaats. Hoeveel te meer is de open deur die het Evangelie ons toont een oproep om een veilig heenkomen te zoeken bij de Heere Jezus. James Durham laat in deze preek zien hoe het Woord van God ons deze weg wijst. Maar ook hoe dwaas het is als we deze weg wel kennen, maar niet gaan. Gelukkig zij die schuilen bij Hem.

Bronvermelding

Oorspronkelijke titel: Sermon V
Bron: James Durham, Christ crucified, volume 1

De preek is vertaald onder verantwoordelijkheid van Stichting De Tabernakel. De pdf en de originele Engelse tekst zijn te vinden op de website: www.tabernakel.nl

Vormgeving en druk: Drukkerij AMV, Lunteren

Wie heeft onze prediking geloofd?

Wie heeft onze prediking geloofd, en aan wie is de arm des HEEREN geopenbaard?

Jesaja 53:1

Het is iets geweldigs als mensen in aanraking worden gebracht met het evangelie en als er verkondigers zijn die hen de aangename boodschap van Christus brengen. En toch is dat nog niet genoeg; er moet nog iets groots gebeuren. Dat is dat de hoorders hun vertrouwen op Christus stellen en de boodschap over Hem aannemen. De verkondiging behelst het grootste en belangrijkste werk van de profeten en evangeliedienaars. Het belangrijkste is echter niet zozeer dat er een woord gesproken kan worden, maar dat dat woord geloofd wordt.

Jesaja had zelf het nieuws over Christus gebracht en voorzag dat velen na hem dat ook zouden doen. Zijn klacht is echter dat er maar zo weinig geloof beoefend zou worden door degenen die het zouden horen.

We hebben het eerder al gehad over wat voor belangrijks er vereist wordt van mensen tot wie het evangelie komt en die de boodschap over Christus horen. Dat is dat ze Hem, over Wie wordt verteld, vertrouwen, aannemen en op Hem steunen. Als dat niet het geval is, hebben veel predikers en aansporingen geen enkel nut, zelfs niet al zou u dagelijks samenkomen rondom de inzettingen. Als er geen zaligmakend geloof in Jezus Christus is, wat de kern van het evangelie is, blijft Jesaja's klacht van kracht.

Daarna heb ik u laten zien wat geloof is, aan de hand van de verschillende woorden waarmee de Bijbel het benoemt. Ook heb ik laten zien op welke manieren het zaligmakend geloof wordt geoefend.

In deze dingen liggen de volgende drie zaken besloten. Allereerst bevinden hoorders van het evangelie zich in groot gevaar. Of ze dat

nu enigszins in de gaten hebben of niet, laten we nu even rusten, maar dát ze zich in gevaar begeven, staat vast. Daarop wijzen woorden als 'vluchten', 'komen', 'aangrijpen', 'vrezen' enzovoorts.

In de tweede plaats is er volheid en genoegzaamheid in Jezus Christus, Die de hoorders van het evangelie wordt voorgehouden als het Voorwerp van hun geloof. Hij is Degene die kan redden uit het gevaar, en alles wat verkeerd is, kan rechtzetten.

Ten derde gaat het om een handeling waarin de beoefening van het geloof openbaar komt. Dat is de daad van een persoon die zozeer in gevaar en nood verkeert dat hij zich om hulp begeeft naar Christus en Zijn volheid. Dat is een vluchten van de vloek van de wet naar Hem als naar de vrijstad. Welke benaming er ook aan geloof gegeven wordt, het zorgt ervoor dat iemand in beweging komt en naar Christus gaat om zich van het kwaad te laten genezen en om aan het gevaar te ontkomen.

Geloven is dus het belangrijkste waartoe we worden opgeroepen. Daarom wil ik nu vervolgen met de aansporing om te geloven. Het heeft namelijk geen enkele zin om over Christus te spreken en over het geloof in Hem als we Hem niet aannemen. Dat is ook het doel van het geschreven en onderwezen woord (zie het slot van Johannes 20): dat we geloven in de Naam van de Zoon van God, en zo in en door Hem het leven ontvangen.

Dit is dus de belangrijkste plicht waartoe het evangelie u oproept: dat u het door het geloof aanneemt, en aangezien Christus in het evangelie wordt aangeboden, sporen we u hier dringend toe aan. We worden in eerste instantie niet opgeroepen tot deze of gene plicht, ook al horen die er wel bij. Dit is geen oproep om de sacramenten te gebruiken, evenmin om u te onderwerpen aan tucht en vermaning, ook al zijn dat allemaal zaken waartoe we u willen oproepen. Het gaat om gehoorzaamheid aan het krachtige bevel tot geloof, namelijk om te geloven in Hem Die de Vader gezonden en verzegeld heeft. Het gaat erom dat we dit evangelie aannemen, ons overgeven aan

de rechtvaardiging door het geloof, en opendoen voor Hem Die aan de deur staat en klopt. We moeten ons aan Hem onderwerpen en Hem de hand geven, zodat vroegere aanklachten uit de weg geruimd worden. Als u dit niet doet, verklaren we u in Zijn Naam dat u geen vruchten voortbrengt die het evangelie van u verlangt, terwijl God niets anders zal aanvaarden of uit uw hand aannemen.

Tot slot voegen we hieraan toe dat niets minder dan geloof en overgave u enig nut zal brengen. Geloof is nodig om de belofte en de beloofde zaak te verkrijgen. Let u eens op alle beloften, van vergeving van zonden en vrede met God tot vreugde in de Geest, heiligheid en gelijkvormigheid aan Gods beeld. De toegang tot al deze zaken is er alleen door het geloof. Geloof is de voorwaarde van het genadeverbond en de deur waardoor we binnengaan. Als u meent dat vergeving van zonde, vrede met God en heiligheid noodzakelijk zijn, dan is deze geweldige plicht van het evangelie niet minder nodig. De Heere zegt in Johannes 3:18 namelijk: 'Die niet gelooft, is alreeds veroordeeld.'

Denk eens aan de uitoefening van een bepaalde plicht, of het doden van welke begeerte of afgod dan ook; dat kan evenmin zonder geloof. Door het geloof wordt de wereld overwonnen (zie 1 Joh. 5:4). Door het geloof brachten al de geloofshelden uit Hebreeën 11 werken van gerechtigheid voort.

Ten slotte aanvaardt God geen enkele gedane plicht zonder geloof. Niet ons bidden, niet onze kerkgang maakt onze plichtsbetrachting aanvaardbaar, maar ons gelóóf. 'Het woord der prediking deed hun geen nut,' zei de apostel, 'omdat het met het geloof niet gemengd was' (Hebr. 4:2). Dat geloof nodig en vereist is om enig werk aanvaardbaar te laten zijn, zien we duidelijk in Hebreeën 11:6, waar uitdrukkelijk wordt gezegd dat het zonder geloof onmogelijk is God te behagen. Hoe kan het dat Abels offer voortreffelijker was dan dat van Kaïn? Er was absoluut niets in Kaïns offer waardoor het verworpen werd. Ook was er niets in het offer van Abel waardoor het werd aangenomen of aanvaardbaar was. De verklaring is het geloof in

de beloofde Messias. Dat geloof was wel in het ene offer aanwezig, maar ontbrak in het andere.

Daarom is er alle reden om u deze plicht op het hart te drukken en er met klem op te wijzen dat u hier niet al te gemakkelijk over moet denken, ook al doen de meesten dat wel. Als we nadenken over het nut van geloven, over de moeilijkheid ervan en over hoe weinig van dit geloof in de wereld te vinden is, dan verdient niets zoveel nadruk als deze plicht om te geloven. U moet de last van uw onsterfelijke ziel op Christus Jezus werpen door het zaligmakende geloof in Hem. Daarom zal ik in de verdere behandeling van deze tekst allereerst enkele zaken noemen waarvoor u op uw hoede moet zijn. Dit zijn de meest gangbare redenen waarom mensen struikelen. In de tweede plaats laat ik zien waar we u juist wél toe aansporen en waarom.

1. Wees op uw hoede

Ik weet dat er rondom de uitoefening van het geloof veel misleidingen en dwalingen bestaan, méér dan er zo even opgenoemd kunnen worden. Toch zal ik er een aantal benoemen. Als u zich immers in zo'n valstrik bevindt, moet u er steeds op gewezen worden, en moet er worden geprobeerd u de ogen te openen en u uit die strik te bevrijden.

a. Dogmatisch geloof

Hoed u voor een dogmatisch geloof, iets wat ik eerder een 'historisch geloof' heb genoemd. Sommige mensen kun je maar lastig aan het verstand brengen dat ze geloof missen. Nu moet u bedenken dat u niet aan elk soort geloof iets hebt, maar slechts aan het zaligmakende geloof. Jesaja beklagt zich over het gebrek dáaraan. Om hier iets meer van te begrijpen, moet u het volgende weten. Er is een bepaald soort geloof waarbij zelfs een natuurlijke, onverzoude mens de waarheid van Gods Woord aanvaardt, maar zulk geloof verenigt ons nooit met Christus en schenkt ook geen vergeving van zonden.

Ik kan niet zeggen dat ieder lid van de zichtbare kerk zo'n dogmatisch geloof heeft; dat hij gelooft in het bestaan van hemel en hel, gelooft dat de Schrift het Woord van God is en dat ieder die in Christus gelooft, vergeving van zonden en het eeuwige leven ontvangt. Velen geven hier in hun gedrag helaas geen blijk van. Ongeacht hun vage besef over deze zaken, hun ogenschijnlijke achting voor het evangelie en ongeacht de vraag of ze zelf zeggen dat ze in de waarheid daarvan geloven, spreken hun daden een andere taal. Als iemand een enigszins stabiel dogmatisch geloof in het evangelie zou hebben, zou hij het er omwille van zijn ziel niet op wagen zo te leven.

Ook valt niet te beweren dat iedereen met iets van zo'n dogmatisch geloof elk deel van het Woord even sterk gelooft. Vaak geloven mensen alleen wat hen aanstaat. Zo geloven velen wel wat in de Bijbel staat over genade en vergeving van zonden; daar twijfelen ze niet aan. Wat echter geschreven staat over heiligheid en over de ernst van Gods oordeel over de zonde, dáár hechten ze niet zoveel geloof aan. Ja, als ze het eerste geloven, geloven ze het andere ook wel min of meer. Het eerste schuurt echter niet zozeer met hun verdorvenheid als het tweede en daarom aanvaardden ze het een gemakkelijker dan het ander. Niet zelden zwakken mensen een bepaald gedeelte af en doen ze er bij een ander gedeelte een schepje bovenop.

In de derde plaats kunnen we niet zeggen dat elk mens op dezelfde manier en in dezelfde mate gelooft in de waarheid van het Woord. Sommigen bezitten meer kennis, anderen minder. De een heeft meer zondebesef dan de ander. En ook al horen ze allemaal dezelfde preek, dan zijn er nog die niet geloven dat deze of gene zaak iets is wat God voorschrijft. Er zijn veel mensen die het Woord wel aannemen als Gods Woord en geloven wat het betekent, maar toch verloren gaan, zoals het Woord zelf zegt. Het Woord bewijst dat op verschillende manieren. Allereerst kan een natuurlijk mens alles bezitten wat niet zaligmakend is. Dit dogmatisch geloof is niet zaligmakend, dus een natuurlijk mens kan het hebben. Ja, zelfs de

duivelen geloven en zij sidderen. Jakobus beweert niet dat degenen aan wie hij schrijft dit niet geloven, maar hij zegt dat een historisch geloof niet genoeg is. Ik denk dat een mens van nature er sterk van overtuigd kan zijn dat Gods Woord waar is en dat wat daarin geschreven staat gebeuren zal, en toch een natuurlijke mens kan blijven.

Een tweede bewijs is dat de Bijbel vaak spreekt over allerlei soorten geloof die niet zaligmakend zijn. Zo staat aan het slot van Exodus 14: 'En het volk geloofde in de HEERE' (vs. 31); in Psalm 106:12 staat: 'Toen geloofden zij aan Zijn woorden; zij zongen Zijn lof', en in Johannes 2:23-24 staat dat velen in de Naam van Christus geloofden, maar dat Hij Zichzelf niet aan hen toevertrouwde. Zijn tekenen en wonderen riepen wel geloof in hen op, maar dat geloof was niet zaligmakend. Ook in de gelijkenis van de zaaier uit Mattheüs 13 gaat het over enkele manieren van geloven die niet zaligmakend zijn, hoe zuiver in de leer ze ook mogen zijn. En ook in 1 Korinthe 13 wordt over zo'n geloof gesproken; al geeft iemand zijn lichaam prijs om te worden verbrand omdat hij de waarheid van het Woord niet durft te ontkennen, als hij het ware geloof niet heeft, zal het hem niet baten.

Een derde bewijs is dat mensen op dezelfde manier geloof kunnen hechten aan het Woord als aan welk ander geloofwaardig verhaal uit de geschiedenis dan ook. Zo geloven we bijvoorbeeld dat er personen in het verleden zijn geweest als Caesar, Pompeius, William Wallace enzovoorts. Bovendien kunnen hoorders van het Woord zeker indrukken in hun geweten krijgen dankzij de algemene werkingen van de Geest. En in ons werelddeel wordt over het algemeen aangenomen dat de Bijbel Gods Woord is. Is het dan verwonderlijk dat mensen op die manier geloven en dit historische of dogmatische geloof in het Woord overnemen, zozeer dat ze er zelfs mee durven te sterven, terwijl ze het zaligmakend geloof missen? De duivelen wisten het net zo zeker als een onbekeerd mens: God bestaat en Zijn Woord zal worden vervuld. Daarom vroegen ze aan Christus: 'Zijt Gij hier gekomen om ons te pijnigen voor de tijd?' (Matth. 8:29). Het geweten van de mens verzekert hem ervan dat het oordeel komt,

ook al doet die gedachte hem beven.

Laat daarom, voordat we verdergaan, dit voor u tot nut zijn. Zie de grote en veelgemaakte vergissing van de meeste hoorders van het evangelie: ze rusten op dit dogmatische geloof. Als u hen zou zeggen dat ze geen geloof hebben, zullen ze dat absoluut niet beamen. Ze geloven dat er een Zaligmaker is, dat Hij zowel God als mens is en dat ieder die in Hem gelooft, gered zal worden, en daar rusten ze in. Dit zijn mensen die denken dat ze heel hun leven al geloven, sinds ze tot hun verstand kwamen. In hun omgeving werd het Woord namelijk altijd al, of sinds lange tijd, als het Woord van God aangenomen. Dat geloven ze zelf ook en ze weten het verschil niet tussen 'het Woord geloven' en 'geloven in Christus Die erin wordt aangeboden'.

Helaas geloven velen van u dát nog niet eens! Als u zich onder de Joden zou bevinden, zou u de waarheid van het evangelie misschien al gauw in twijfel trekken. En al zou u wél echt geloven dat het Woord de waarheid is, verwar dat dan niet met het zaligmakende geloof. Er is immers ook echt verdriet dat toch niet leidt tot de onberouwelijke bekering tot zaligheid, die voortkomt uit de droefheid naar God. Zo is er ook een soort oprecht geloof dat naar het zich laat aanzien echt is, maar toch niet echt verenigt met Christus, en dus niet zaligmakend is.

Stelt u zich eens een man voor die door zijn vijand wordt achtervolgd en een sterke burcht ziet waarvan de poort openstaat. Of denk eens aan iemand die op zee in nood verkeert en land in zicht krijgt. Als de ene zou blijven staan terwijl de vijand hem op de hielen zit, of als die ander het zinkende schip niet verlaat, dan baat het zicht op die open kasteeldeur of op het vasteland hun niet. Evenmin kan het geloof dat er een Zaligmaker naar deze wereld is gekomen om zondaren te redden een mens behouden, tenzij men steunt op Hem zoals Hij ons in het evangeliewoord wordt voorgehouden.

Historisch geloof is als het ware slechts een kijken naar de

Zaligmaker, maar zaligmakend geloof klampt zich aan Hem vast en steunt op Hem. Historisch geloof kijkt wel naar Christus, maar laat zich niet door Hem leiden, verenigt zich niet met Hem. Daarom zullen zij die niet meer dan zo'n geloof hebben, verloren gaan zonder Zijn heil te ontvangen.

Het zou al groot zijn om velen van u zo ver te krijgen in het geloof als de duivel, die gelooft en siddert. De kleinste siddering laat zien dat het historische geloof er in kleine mate is. En toch, zoals ik al vaak heb aangegeven, dat is niet genoeg. Als het daar ophoudt, zult u zeker omkomen, ook al bent u er nog zo zeker van dat u zult worden gered. De apostel maakt in Hebrëeën 11:6 helder onderscheid tussen die twee soorten van geloof: 'Die tot God komt, moet geloven, dat Hij is, en een Beloner is van hen, die Hem zoeken.' We zien daar twee soorten geloof verondersteld. Het eerste is geloven dat God werkelijk bestaat. Het tweede is geloven dat Zijn belofte waar en zeker is; dat Hij Die het beloofd heeft, getrouw is en het ook zal doen. Uit die twee dingen volgt dan een komen tot Hem, als de Beloner van hen die Hem ijverig zoeken.¹ Die eerste twee zaken behelzen een historisch geloof, want geloven in het bestaan van God is iets natuurlijks. Geloven dat Hij trouw is aan Zijn belofte, kan ook de natuurlijke mens. Het kómen tot Hem, om door Jezus Christus bevrijd te worden van de nood waarin de ziel zich bevindt, is iets waar weinigen toe komen.

Tot zover de eerste zaak waarvoor we op onze hoede moeten zijn. Niet om de waarheid van het Woord te geloven, maar om daarop te steunen alsof het een zaligmakend geloof zou zijn. Het is niet genoeg om op Christus te zien en te erkennen dat men bij Hem moet zijn. Een mens moet niet rusten voordat hij zichzelf op Hem geworpen heeft en de zaligheid en vrede heeft ontvangen op de manier die God ons wijst.

¹ Naar Hebrëeën 11:6 in de KJV: *he that cometh to God must believe that he is, and that he is a rewarder of them that diligently [ijverig, naarstig] seek him.*

b. Gevoelens

Het tweede waarvoor u op uw hoede moet zijn, is een algemene en snel voorbijgaande uitwerking op uw gevoel waarmee historisch geloof gepaard kan gaan. Of dit geloof nu een gevoel van droefheid of van vreugde oproept, het is gevaarlijk daarop te steunen als er geen bewijs is dat u op Christus rust. U loopt gevaar als er geen goede grond is om aan te nemen dat u op Hem rust.

U kunt beven als Felix, uw geweten kan u veel onrust geven en u kunt beangstigd zijn door het gevaar. U zou zich ook juist heel blij kunnen voelen, zoals iemand met een tijdgeloof soms is. Maar wat heeft u daaraan? Het is een grote vergissing om een gevoel, wat op z'n best slechts het gevolg van een historisch geloof is, aan te zien voor een zaligmakend werk van de Geest.

Als het geen gevolg is van een historisch geloof, kan het een gevolg zijn van een gekweld geweten en een getroffen hart. Dat was bijvoorbeeld het geval bij Saul die David 'mijn zoon' noemde en zei: 'Gij zijt rechtvaardiger dan ik.'

Zo'n gevoel kan ook nog voortkomen uit een algemeen werk van de Geest, zoals bij Simon de tovenaer. Over hem staat geschreven dat hij geloofde, en hij vroeg de apostelen voor hem te bidden. Wie op basis hiervan redeneert dat hij uit zijn natuurlijke staat in een staat van genade is overgezet, bouwt op zandgrond.

In 2 Korinthe 7:10 spreekt Paulus over de droefheid van de wereld en de droefheid naar God. Er bestaat dus een droefheid van de wereld en evengoed bestaat er vleselijke vreugde. Een groep zondaars kan bidden, een preek aanhoren of aan het avondmaal deelnemen, maar het zaligmakend geloof missen. Er zijn er die het Woord vol vreugde horen, maar daarin niet volharden (Matth. 13); ook de hoorders van Johannes de Doper verblijdden zich slechts voor een tijd in zijn licht.

Stelt u zich een zieke voor die hoort dat er een kundig arts naar zijn stad is gekomen. Bij de gedachte dat er genezing van zijn ziekte mogelijk is, groeit zijn verlangen daarnaar. Maar nu komt het: als de arts de man zegt dat hij zich van het een en ander moet onthouden en zich aan een streng dieet moet houden, dan wil hij daar niet aan. Dan verdwijnt zijn blijdschap als sneeuw voor de zon. Het tijdelijk geloof heeft daar wel iets van weg, als een flauwe verwachting van de verlossing al vleselijke vreugde en verlangen opwekt. Maar als het erop aankomt dat de mens zijn begeerten of status moet opgeven, of als hij in deze wereld problemen moet ondervinden, of vervolging vanwege het evangelie, raakt hij al gauw ontsteld. Hij denkt: één vogel in de hand is beter dan tien in de lucht. Zodra de storm opsteekt, keert hij zich om en neemt hij de benen.

Dit is niet zelden het geval bij zieken. Ze kennen bij tijden grote ernst, soms droefheid vanwege schuldgevoelens en beproevingen, soms plotselinge vreugde. Al die dingen kunnen weer overgaan zodra de zieke genezen is. Als we het hebben over een algemene inwerking op het gevoel, dan kunnen we daar ook vrijmoedigheid en een bepaalde vurigheid van geest in het gebed toe rekenen. Zonder twijfel kunnen ook niet-wedergeboren mensen daar bij tijden wat meer of minder van vertonen. Als ze zich bijvoorbeeld in groot gevaar of grote moeilijkheden bevinden, zullen ze zich ernstiger op deze plicht toeleggen dan anders. Toch kan het zijn dat dat niet meer is dan een natuurlijke reactie.

Dit blijkt ook weer een groot struikelblok en een valkuil te zijn, omdat velen denken dat het wel goed zit als ze zo nu en dan gemakkelijk bidden, soms boven verwachting zelfs. En als ze erover nadenken en beseffen dat ze heel ernstig hebben gebeden, al was dat uit morele ernst, dan voelen ze zich heel wat. En zo vervangen ze het zaligmakende geloof door gebed. Als ze dan vurig bidden, denken ze dat ze geloven, ondertussen niet wetend wat het betekent om zich in alle ernst aan Jezus Christus over te geven.

Wanneer we u dus oproepen tot geloof, is dit ook een zaak waarvoor we u willen waarschuwen: dat u geen opvlammende gevoelens op de plek van het geloof zet.

c. Gehoorzaamheid

Er is nog een subtielere, maar niet minder gevaarlijke vergissing waar u zich voor moet hoeden. Dat is dat geloof en gehoorzaamheid soms door elkaar worden gehaald. In de rechtvaardigmaking wordt het geloof dan beschouwd als onderdeel van de nieuwe gehoorzaamheid, samen met liefde, berouw en andere heilige plichten. Sommigen denken te geloven omdat ze in hun dagelijkse levenswandel een bepaald natuurlijk ontzag voor God en een zekere vrees voor de zonde hebben en enkele godsdienstige plichten betrachten. Ze gaan hun weg in oprechtheid, denken ze, onberispelijk – en zo verwarren ze het werkverbond en het genadeverbond.

Ze maken van het werkverbond een genadeverbond of veranderen het genadeverbond in een werkverbond. Hun werken mogen dan onvolkomen en gebrekkig zijn, ze menen dat hun geloof die tekorten aanvult en in hun gebrek voorziet. Ze denken dat hun geloof ervoor zorgt dat God hun werken aanneemt, en dat zijzelf dan door Hem worden aangenomen vanwege hun werken. Ze denken dat hun werken aangenaam zijn voor God, maar omdat die niet volmaakt zijn, zullen ze geloven, of hun geloof beoefenen, om dat te compenseren.

In de weg van de genade gaat het er heel anders aan toe. Dan wordt eerst de boom goed gemaakt en daarna de vruchten. Velen nemen de andere weg, zoals hierboven beschreven, en ontlenen het bewijs van hun geloof niet aan heilige werken, wat gerechtvaardigd is, maar baseren hun geloof, of hun hoop op de hemel, op hun daden. Hun geloof dient dan om kritische vragen naar de onvolkomenheid van hun werken te pareren. Hun geloof moet hun werken aanvaardbaar maken, zoals ik al zei, en zijzelf moeten door God worden aangenomen vanwege hun werken.

d. Ingebeeld geloof

Hoed u voor zoiets als een bepaalde valse zekerheid, of overtuigende kennis van uw zaligheid en verzekerdheid dat alle beloften ook voor u gelden. U bent zich dan van geen gevaar bewust, maar hebt een zekere hoop op de hemel zonder enige grond of enig bewijs. U méént dan wel zeker te zijn van de vergeving van uw zonden en een plekje in de hemel en ook dat u moet volharden in die ongegronde hoop. Dat is echter geen zaligmakend geloof, want zo'n hoop op de hemel geeft u geen aanspraak op Christus. Eerst moet u tot Hem vluchten en zich met Hem verenigen, voor er sprake kan zijn van de ware en gegronde hoop op de hemel.

Uw hoop en vertrouwen liggen echter daarin, dat u er nooit aan twijfelt. Dan bent u net als de gemeente van Laodicea, die zichzelf rijk achtte en aan geen ding geen gebrek dacht te hebben, terwijl ze straatarm was. U lijkt op de mensen die veronderstelden dat ze zich verlieten op de Heere, terwijl God hen dreigde met het oordeel.

God is op allerlei mensen verbolgen, maar ik denk in het bijzonder wel op mensen met zo'n ongegronde hoop. Aan zulke mensen zal Hij ontdekken hoe ongefundeerd hun hoop is en desondanks zullen ze er koppig aan vasthouden en erin volharden. Zulke mensen nemen Gods dreigementen niet serieus, maar minachten die en zeggen: 'Wij zullen vrede hebben, ook al zullen wij naar het goeddunken van ons eigen hart wandelen, om de dronkene te doen tot de dorstige' (naar Deut. 29:19). Over hen zal de Heere onder ede een vloek uitspreken, dat Hij zulke mensen niet zal vergeven, maar ze 'ten kwade afscheiden' (vs. 21). Hij zal ervoor zorgen dat alle vervloekingen van de wet hen zullen overkomen.

Bedenk nu voor uzelf hoe vreselijk het is om in deze positie te verkeren; dat mensen geloven dat alle beloften hen toekomen, terwijl ze ondertussen onderworpen zijn aan alle vervloekingen die in Gods Woord staan. Dit heet zelfingenomenheid, en de hoop van de huichelaar die zal vergaan (zie Job 8:13).

Zulk vertrouwen zal worden verworpen en weggedaan als een spinnenweb (vs. 14). Hun 'vertrouwen zal uit [hun] tent uitgerukt worden; zulks zal [hen] doen treden tot de koning der verschrikkingen' (Job 18:14). Ze menen dat ze altijd geloven en als niets hun rust verstoort of hen ongerust maakt, hebben ze nooit gebrek aan geloof, maar juist een overvloed ervan. Het is echter een verondersteld geloof, waar ze geen steun in vinden en waarmee ze niet staande kunnen blijven te midden van moeiten. Hun zelfverzekerdheid geeft hun een groot geloof. Als ze wakker geschud of onrustig worden, denken ze dat ze een kleiner geloof hebben en hun ingebeeld geloof ebt snel weg. Als ze horen dat anderen zichzelf beproeven of dat hun geweten opspeelt, vragen ze zich af waarom die anderen niet gewoon geloven. En dit alles dient om hun eigen stellige overtuiging en grote misvatting te kunnen handhaven.

Dit is dus het vierde waarvoor u op uw hoede moet zijn. Dit geloof is namelijk geen toereikend antwoord op de klacht: *Wie heeft onze prediking geloofd?* En toch zijn er velen die beweren de rust te zullen ontvangen en zichzelf met deze hoop tevredenstellen, ongeacht wat het Woord erover zegt. O, weet toch dat dit niets anders is dan rampzalig ongeloof en inbeelding. Wij prediken u verschrikking en de vloek van God, al roept u zelf dat het vrede is.

De Heere doet Zijn beklag over zulke mensen en zegt dat zij de Heere verloochenen (zie Jer. 5:12). In de dagen van koning Josia zond Hij Zijn profeten om oordelen aan te kondigen, toen er sprake was van een uiterlijke schijn van godsdienst en bekering. Maar de mensen wilden alleen maar geloven en hopen dat hen geen kwaad zou overkomen.

2. Aansporing

In deze toepassing willen we u laten zien wat de goede grond is voor een levend geloof in Jezus Christus, zodra al die dwalingen en vergissingen aan de kant zijn. Daarom spoor ik u ertoe aan om heel

eerlijk bij uzelf na te gaan of u een van de hierboven genoemde zaken voor een zaligmakend geloof hebt gehouden. Er zijn namelijk honderden, nee duizenden mensen die verloren gaan onder deze voorwendselen. Ze bedriegen zichzelf en misleiden anderen met een geloof waarmee ze geboren en opgegroeid zijn. Ze bezitten niets meer dan hun ongegronde hoop als bewijs voor hun geloof, waaraan ze zich zullen vastklampen ongeacht wat hun verteld wordt.

Laat u echter niet bedriegen, want voor God is niets verborgen. Als u denkt dat zo'n stellige overtuiging hetzelfde is als het geloof en dat u op die manier de beloften kunt indrinken, zal God ervoor zorgen dat u ze weer moet uitbraken. Op die grote dag zal duidelijk worden dat u het ware geloof mist. Onderzoek uw geloof daarom nauwkeurig en streef ernaar dat uw houvast goed verankerd ligt in Christus. Dat gebeurt zodra u vanuit het besef van uw eigen nood en onvolkomenheid en Zijn volkomenheid naar Hem toe gaat en zich met Hem verenigt om Hem in al uw behoeften te laten voorzien.

Dit geloof houdt in dat we naar Hem toegaan en rusten in Hem, vanwege wat we over Hem hebben gehoord. Zoals we een bevel plichtsgetrouw opvolgen, in gehoorzaamheid, zo is ook een van de belangrijkste kenmerken van dit geloof dat we Christus aannemen als Christus, zoals Hij in het evangelie wordt geopenbaard. De beschrijving van het geloof in onze catechismus geeft het goed weer, en in de Bijbel wordt het beschreven als 'geloof in Hem, Die Hij [de Vader] gezonden heeft' (Joh. 6:29).

Dát is geloven in Christus zoals Hij in het evangelie wordt bekendgemaakt. Iemand met een verondersteld geloof kan ook op Christus zien en op Zijn volheid. Er zullen er maar weinig zijn (of zelfs niemand) die Hem botweg durven afwijzen of Hem openlijk en ronduit verwerpen als ze horen welke zaligheid er in Hem te verkrijgen is. Maar het echte geloof wordt gekenmerkt door een verlangen naar Hem, een ontvangen en aannemen van Hem zoals Hij in het evangelie wordt geopenbaard. In Hem ontvangt de gelovige

wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing (1 Kor. 1:30). Dan wordt Hij gekust met het oog op de belofte en rust de gelovige op Hem op grond van Gods Woord. Christus is het voorwerp van het geloof, maar het Woord is het middel waardoor wij aanspraak kunnen maken op Hem.

Men kan zich niet buiten het Woord om aan Christus vastklampen of bij Hem komen. Het gros van de mensen, dat in deze zaak een antinomiaanse weg bewandelt, denkt dat van hen niets anders gevraagd wordt dan gebruik te maken van het offer van Christus en Hem zich direct toe te eigenen. Maar als ze geen geloof oefenen in het Woord van de belofte, dan bezitten ze Hem niet.

Zoals ik al heb gezegd, is een belangrijk kenmerk van zaligmakend geloof namelijk het vertrouwen op Christus zoals Hij in het Woord is geopenbaard. Ook hoort daarbij dat de gelovige Hem door dat Woord aangrijpt en zich op Hem verlaat. Zaligmakend geloof steunt niet slechts op Christus omdat Hij barmhartig is en in Hem de volheid te vinden is; het steunt op Hem en Zijn volheid, zoals ontvangen in het Woord en zoals door God in Zijn Woord wordt aangeboden. De gelovige neemt Gods betrouwbare Woord en grijpt daarmee Christus aan. Christus is het Die gelukkig maakt, maar Gods betrouwbare belofte verschaft het recht waardoor wij aanspraak op Hem kunnen maken.

Geloof dat geen gebruik maakt van het Woord, zou mij nooit behagen of bevallen. Dat begeeft zich wel naar Christus, of naar een bepaalde zaak in het Woord, maar besteedt verder geen aandacht aan het Woord dat ons deze voorhoudt. Het is toch immers juist het Woord dat ons de garantie geeft waardoor we mogen verwachten dat Zijn volheid ons tegemoet zal komen om ons te vervullen en in al onze behoeften te voorzien. Velen verlangen en verwachten heil van God, maar ontvangen dat niet omdat hun verwachting niet is gebaseerd op Zijn Woord en ze Gods betrouwbaarheid in Zijn Woord niet aanvaardden.

Kortom, bedenk dat het geloof noch een gemakkelijke, noch een onmogelijke zaak is. Het is echter eenvoudig om ermee de mist in te gaan en moeilijk om op de juiste manier te geloven. Besef dat u zonder Gods bijzondere en krachtige leiding niet kunt geloven of het geloof kunt beoefenen. Zonder Hem kunt u niet de weg gaan van het geloof in Hem en de afhankelijkheid van Hem. O, dat u maar geholpen zult worden om Christus op de juiste wijze te baat te nemen en op Hem te bouwen. Dan zult u niet uitglijden, struikelen of vallen over de steen des aanstoots die in Sion is gelegd (zie Rom. 9:33), waarover dagelijks zovelen vallen en bezwijken.

